

NAPREJ

Glasiló jugoslovanske socialno demokratične stranke.

Izhaja razen nedelj in praznikov vsak dan popoldne.

Uredništvo in upravljanje v Ljubljani, Franciškanova ulica št. 6, I. nadst. Učiteljska tiskarna.

Naročnina: po pošti s dostavljanjem na dom za celo leto K 42.—, za pol leta K 21.—, za četr štiri leta K 10.50, za mesec K 3.50. Za Nemčijo celo leto K 46, za ostalo tujino in Ameriko K 54.

Inszerati: Enostopna petič vrstica 30 v; pogojen prostor K 1.—; razglaš in poslano vrstica po 60 v; večkratne objave po dogovoru primeren popust.

Reklamacije za list so poštne proste.

Posamezna številka 20 vinarjev.

Splošna železničarska organizacija za Jugoslavijo sklicuje v soboto 22. t. m. ob pol 6. popoldne v Mestnem domu **javen**

železničarski shod

da protestira proti krutim obsodbam trž. slov. železničarjev. **Odbor.**

Veter in vihar.

»Slovenec« od srede dne 19. febr. piše o slučaju na Jesenicah, o katerem smo mi v torko poročali. Zgodilo se je, da so delavci v žičarni sklenili, da ne delajo več z možem, ki vodi zakotne shode proti lastnim tovarišem, ki so slučajno doma na oni Koroški, ki je bila vsa leta nazivana »tužni Korotan«. Vsi vemo, da so Slovenci na Koroškem bili brez slovenskih šol in da je bila zato vzgoja slovenskih delavcev iz Koroške več ali manj nemška, saj večina se je šele na Jesenicah naučila latinice, da je mogla slovenske liste čitati. Vsi vemo, kakšne so bile pred vojno razmere na Jesenicah tako v tovarni kot zunaj tovarne. »Slovenec« obžaluje ta slučaj in pravi, »da si ne da biti v obraz« ter trdi, da V. L. S. ne bo mogla preko tega slučajja na četrtkovem svojem shodu. »Slovenec« piše, da je izgovor, češ da je predsednik jeseniškega strokovnega društva Korošec žalil socialne demokrate »le iz trte zviti izgovor«, in da je »udarec namenjen vsej krščansko socialni organizaciji, da je zadel koalicijsko svobodo delavstva« itd.

Mi smo že v nekaj dopisih iz Save-Jesenic pojasnili vso stvar, in iz vsega je jasno, da jugoslovanska socialna demokracija nima z dogodkom na Savi nikakega stika. Par možicev, ki so svojčas uganjali kot vodje »kršč. s. delavstva« na Jesenicah najhujši terorizem in vsakega socialnega demokrata dejansko pretepli, če so ga le v roko dobili, misli zopet sedaj, ko vlada V. L. S. kot večinska stranka v deželi, da je zopet prišel čas za nje! In hujska in hujska zoper socialne demokrate, zlasti zoper one, ki so doma iz Koroškega! Jeseniško-savskim organiziranim delavcem pa se to gabi, zlasti še, ko veda, kako avstrijakantorsko so se obnašali ti možje na jesen leta 1914. Umevno je, da se vzbudi v srcih zavednega, možatega delavstva vihar, ko vidijo tiste, ki so pred štirimi leti vpili »dol s Srbi, živio vojska, živio cesar Franc Jožef, živio njegov deželni glavar Šusteršič«, da se danes brate s srbskimi jugoslovanskimi volaki, jim dajo za pijačo in jih ščuvajo proti koroškemu delavcu, češ, ti so tu, vi se pa morate vojskovati zoper Korošce. . . Nam se zdi, da je precej umevno, če zavedni delavci nočejo s takimi individui skupno delati.

Trditve »Slovenca«, da je dejstvo, da so vsi delavci iz žičarne izjavili, da s Korošcem ne delajo več skupaj v eni delavnici, ni nikak udarec, ki je namenjen vsej krščansko socialni organizaciji, ki bi zadel v kakem oziru koalicijsko svobodo delavstva, in tedaj nikak »najbrutalnejši in najnemoralnejši boj stranke proti stranki« — ampak je to nekaj, kar je povsem umevno in razumljivo. Zavedno delavstvo vedno brani čast svojih sotrpinov proti ostudni in neznčajni in nepoštenih elementov. Tudi v tem slučaju se je zgodilo le to in nič več.

Neumevno nam je, da more »Slovenec« kot resen list trditi stvari, ki so v direktnem nasprotju z resnico. Dolžnost V. L. S. je, da pouči gg. Korošca, Rozmana in Markeža, da naj ne blate koroških sotrpina in naj ne uganjajo hujskarji, ki bi mogle povzročiti dogodke s takimi posledicami, da bi bilo jo!

Veter sejejo le gospodje, ki ne morejo pozabiti časov, ko so brutalno zatirali socialne demokrate, ko so pod mogočno zaščito avstrijsko dinastične slovenske ljudske stranke uganjali najhujši terorizem proti vsakomur, ki si je upal drugače misliti, kot so oni diktirali. Ti časi so za vedno za nami! Naj prenehajo, ker lahko povzročijo strašen vihar, ki bo pomedel z njimi, korenito in temeljito.

Politični pregled.

— **Osrednji odbor ital. žel. sindikata proti obsodbi železničarjev v Trstu.** Trst, 18. febr. (Lj. k. u. — Zakašnel.) V zvezi s stavko tukajšnjih železničarjev poročajo italijanski listi iz kraljestva: Osrednji odbor italijanskega železničarskega sindikata, ki šteje 70.000 organiziranih članov, se je sešel k izredni seji v svrhu razprave o stavki železničarjev na ozemlju, zasedenem po Italijanih. Vzel je na znanje došle mu informacije, ki potrjujejo gospodarski značaj gibanja, in je sprejel resolucijo, kjer protestira proti trditvi, da je stavka izbruhnila iz političnih razlogov. Ponavlja poziv, naj se tržaškimi železničarjem dovoli 50% doklada, ki so jo uživali za avstrijskega režima. Stavkujočim tovarišem izraža svojo vzajemnost v boju, ki ga bojujejo z namenom, da ne izgube pridobjenih pravic. Z vsemi močmi protestira proti napovedanemu poizkusu, da bi se stavkujoči nadomestili z italijanskimi vojaškimi železničarji, opozarja vlado, da sindikat italijanskih železničarjev ne privoli nikdar, da bi se organizacija na kakršenkoli način onečaščala v prid kapitalističnim koristim in s krumirstvom (stavkolomom), ter ukrene vse, kar je potrebno v tem težkem primeru.

— **Uspeh dunajske delegacije v Švicl.** Bern, 18. febr. (Lj. k. u.) Dun. kor. urad poroča: Tukaj že več tednov bivajoča delegacija dunajske pomožne družbe za svoje vojnih ujetnikov je dosegla pri obravnavah v Bernu in Ženevi najpovoljnejše uspehe. Japonska in ameriška vlada ste obljubili, da prevzamejo prehranitev vojnih ujetnikov v Sibiriji od Daljnega iztoka pa do Omska. Ore za več kot 400.000 nesrečnih Avstrijcev in Madžarov. Italija je obljubila vsaj invalidne vojne ujetnike poslati domov. Angleška pošlje nazaj vse civilne internirance in Francija obljublja, da hoče začeti s pošiljanjem vsaj onih internirancev, ki so bolni in slabi.

— **Čehi v Bratislavi.** Bratislava, 18. febr. (Lj. k. u.) Filialka čehoslov. tisk. urada iz Varšave poroča: Nasproti vsem vestem lista »Neues Pester Journal« in ogrskega kor. urada konstatiramo, da je v Košicah popolnoma mirno. Naše čete so poslednje dni zasedle plinarnico in elektrarnico, kjer je delavstvo stavkalo. Službo na železnicah, v brzojavnih in telefonskih uradnih opravljajo volaki in čehoslovaški uradniki in nameščenci. Mažarski listi ne izhajajo. Izhaja samo list »Slovenski Vychod«. Spopadov ni bilo. Ni resnično, da je bilo kaj mrtvih ali ranjenih. Mesto je popolnoma mirno.

— **Stavka v Košicah končana.** Bratislava, 18. februarja (Lj. k. u.) Filialka Čehosl. tisk. urada javlja iz Košic: Stavka na železnicah in na poštah uradnih je končana. Samo v nekaterih tvornicah delavci še niso pričeli.

— **Novo ukrajinsko ministrstvo.** Winnica, 17. febr. (Lj. k. u.) Ukrajinski tisk. urad poroča: Winičenko je izstopil iz direktorija, Petljura je prevzel predsedništvo. Konovalec je imenovan članom direktorija. Direktorij je imenoval nastopno ministrstvo: Predsedstvo Ostapenko, zunanje stvari Naciewicz, finance Fedak (iz Lvova), prehrano Sevčenko-Copinsky (socialni federalist), vojno Šekapoval, notranje stvari Kysiewsky, poljedelstvo Arhipienko (nacionalni republikanec). Kabinet je delavno ministrstvo.

— **Konference na otokih Prinkipi ne bo.** Budimpešta, 18. febr. (Lj. k. u.) Glasom Čehosl. tisk. urada javlja brezlična brzojavka iz New Jorka: Nameravana konferenca na otokih Prinkipi se ne bo vršila. Mirovna konferenca v Parizu bo poizkusila, rešiti rusko vprašanje na kakršenkoli nov način.

— **Italija upnik držav bivše Avstro-Ogrske.** Bern, 18. (Lj. k. u.) Čehosl. tisk. urad poroča: Glasom pariških informacij lista »Secolo« je odškodninska komisija določila, da bo Italija sa-

ma skrbela za poravnavo škode, povzročene po avstro-ogrski invaziji v Beneško. Troške bo pokrila z dolgom, ki ga prevzamejo države, nastale na ozemlju bivše avstro-ogrške monarhije. Italija bo nastopala proti novim državam kot upnik. Del troškov, ki odpade na odrešene pokrajine, bo Italija pokrila sama.

— **Wilson anj razsodi v sporu med Jugoslavijo in Italijo.** Newyork, 18. febr. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Neposredno pred odhodom je bila Wilsonu izročena formalna nota jugoslovanske države. V tej noti izjavljajo Pašič, Vesnić in imenu vlade Srbov, Hrvatov in Slovencev svojo pripravnost, da predložijo teritorialna sporna vprašanja Wilsonu v razsodbo. To pa zaradi tega, da se doseže prijateljski sporazum, predno pride odločitev glavnih vprašanj na mirovni konferenci. Predmet tega posvetovanja ne bo samo vprašanje Reke in Dalmacije, temveč tudi nasprotujoča si londonski in rimski dogovor. Nota iste vsebine je bila dostavljena tudi italijanski delegaciji. Jugoslovani so izjavili, da želijo rešitev teh vprašanj v skladnosti z Wilsonovimi 14 točkami.

— **Za socialno osvoboditev delavstva.** Berlin, 19. februarja. (Lj. k. u. Brezlično.) K programnemu govoru ministra za zunanje stvari grofa Brocksdorff-Rantzau, ki ga je imel v petek 14. februarja v nemški narodni skupščini, pripominja »Frankfurter Zeitung«: Posebno važna je izjava o potrebi mednarodne razsodbe glede na vprašanje socialne osvoboditve delavstva, pri čemur ima Nemčija v socialnem gibanju narodov posebno nalogo.

— **Špartakovci napredujejo.** Monakovo, 19. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Sedaj je podleglo tudi Wagnerjevo mesto Beyreuth špartakovskemu gibanju. Župana so prisilili, da odstopi. Prišlo je do izgrediv. Pošto in brzojav so Špartakovci zasedli. Iz Marnberga so jim došla ojačenja. Beyreuther Tagblatt izhaja s predcenzuro in ga vojaško nadzorujejo.

— **Boji Špartakovcev v Nemčiji.** Berlin, 18. febr. (Lj. k. u. — Brezlično.) V rensko-vestfalskem industrijskem okrožju so se poostrija nasprotstva med radikalnim delavstvom in vladnim vojaštvom. Okrajna konferenca delavskih in vojaških svetov v Essenu je zahtevala od vlade takojšnjo vzpostavitev glavnega vojaškega sveta, odstranitev poveljujočega generala in častnikov, ki se kaznujejo pred sodiščem, katerega naj sestavi delavski in vojaški svet, ter odstranitev vojaških čet iz območja sedmega vojnega zbora. V nasprotnem primeru se grozi s splošno stavko v vsem industrijskem ozemlju. Delavski in vojaški svet je zapri dva častnika kot talca. — Pri prihodu vladnih čet v Dortmund je došlo do krvavih spopadov s komunisti, pri katerih so zmagale vladne čete. V Celsenkirchnu se je posročilo špartakovcem, polastiti se vse oblasti. — V moabitskem preiskovalnem zaporu je bilo do sobote zvečer 133 Špartakovcev. Tekom nedelje so pripeljali nadaljnjih 40 oseb. Preiskovalni sodnik je odklonil prošnjo, da se izpusti Radek na svobodo. Branitelji so nato vložili pritožbo na pristojno deželno sodišče.

— **Foch poroča o preliminarnem miru.** Pariz, 18. febr. (Lj. k. u.) Glasom dun. kor. urada poroča »Agence Havas«: Maršal Foch je večer popoldne poročal zastopnikom velesil o sprejetju pogojev za premirje po Nemčiji. Pomisliti je, da ima podaljšanje premirja samo začasen značaj, ter da se bo prejšnje nadomestil s končnejšim premirjem od podpisa preliminarnega miru. Po določilih tega končnega premirja bi smela Nemčija imeti vojsko največ 25.000 mož, da si varuje notranji položaj. Mogoče je, da bo Foch v stanu Nemcem v četrtek ali petek naznaniti okučnoveljavne pogoje. Komitej mirovne komisije se je v svoji zadnji seji pečal samo z obnovitvijo premirja tako, da razprava o ruskem problemu sploh ni prišla na vrsto. Končna rešitev vprašanja se bo zakasnela za nekoliko dni. Danes bo konferenca poslušala srbske zastopnike.

— **Wilson, Orlando, jugosl. in jadransko vprašanje.** Po poročilu iz Trsta poroča »Il Secolo«, da se gornja vprašanja rešijo po povratku Wilsona in Orlanda v Pariz. Minuli teden bi Jugosl. morali podati svoj ekspozé pred svetom deseterih zastopnikov velesil. Dnevni red je bil

izpremenjen in ekspozice podajo kasneje. Ker so Jugosl. to slutili, so neposredno in oficijelno zagovarjali svojo stvar pred Wilsonom, mu položili med drugim tudi zemljevid »Julijske Benečije« in Dalmacije z vrisanimi sedmimi črtami, med katerimi znači najzapadnejša črta jugoslov. maximum zahtev, najvzhodnejša pa italij. maksimalni program. Druge črte značijo etnične, zemljepisne in strategične odnose. »Seccolo« nadalje omenja druge jugosl. »manevre« v lastno korist, kot prihod reg. Aleksandra v Pariz, itd., ki naredi vtis, kakor da Jugosl. lahko zupajo v svoje pravičnosti. Nazadnje meni »Seccolo«, da so Italijani svojo pravično stvar vse premalo pojasnili javnosti.

= **Anglija priznava delavske svete.** Berlin, 19. februarja, (Lj. k. u.) Glasom dun. kor. urada javlja »Daily Telegraph« po neki vesti v listu »Vorwärts«, da je angleška vlada naznanila delavskemu svetu v Birminghamu, da pripozna delavske svete kot gospodarsko organizacijo in da se hoče pogajati z njimi.

Dopisi.

Shod natakarijev v Ljubljani. Dne 12. t. m. se je vršil dobro obiskan shod natakarijev v Ljubljani, na katerem so se zborovalci temeljito posvetovali o svojem položaju ter soglasno sklenili tudi, kakor vse druge stroke, osnovati svojo strokovno organizacijo. Na shodu sta poročala s. Tomc in zastopnik strokovne organizacije. V organizacijo se je takoj priglasilo 34 članov. Shod je izvolil odbor petih članov, ki prirede pravila. Očividno je s tem ustvarjena podlaga novi organizaciji, ki jo je ta stroka silno pogrešala. Društvo bo imelo v Ljubljani svojo centralo ter bo poslovalo po vsem Slovenskem in ustanovljalo po drugih slovenskih krajih svoje vplačevalnice. Shod se je tudi jasno izrekel, da ne mara biti privesek delavstvu nasprotnim političnim strankam. Vsekakor pozdravljamo to mlado organizacijo in zagotavljanje bodi naše pomoči. Skrajni čas je bil, da se združite ter si potom organizacije izboljšate mezdne in delavne razmere, delovni čas itd., ker vse to je povprečno tako mizerno, da naravnost kriči po odpravi. In ta velika brezposelnost! Sedaj je tu, vse ovire se vam stavijo, da ne morete v službo, in nobene moči ni, ki bi pomagala. Tako ne smete več biti vbodoče. Sklenjeni morate biti; tudi vbodoče bodo slabi in dobri časi, na vse pa moramo biti pripravljene z močno organizacijo, ki bo o pravem času storila, kar treba. Pri zadnji točki se je govorilo tudi o koncesiji za kasino, ki so jo oddali verižnemu trgovcu namesto strokovno izvežbanemu natakariju, ki ima vse kvalifikacije. Proti takim podeljevanjem koncesij, morajo tudi natakariji protestirati. Shod je uspel najlepše in zbudil to brezpravno stroko delavstva k skupnemu delu za svoj lastni blagor. T.

Zidan most. Organizirano delavstvo cementne tovarne priredi v soboto, dne 22. svečana zabavna večer v gostilni gosp. Moserja, h kateremu vabijo vse tovarniško osebje brez razlike. Vsi prošli delavci in delavke naj se udeležijo te zabave. Vstopnina 2 K za družino, za posamezne osebe 1 K. Začetek ob 6. uri zvečer. Godba na lok. — Odbor.

S Save na Gorenjskem. Tukaj pri nas so nekaterniki, ki smo jim mi socialisti posebno hudi trn v peti. Med njimi se zlasti odlikuje znani pek in slaščičar P. Rozman. Ta namreč ali iz nainčnosti ali iz škodoželjnosti napada naše sodruge z raznimi neslanostmi. Pravi, da smo socialisti sami izdajalci. Posebno veselje ima nad koroškimi sodrugmi, ponaša se s tem, da je stopil sedaj on na plan in da bo s svojo mastno roko tukaj zdrobil socializem popolnoma. Mi bi njegovemu kričanju ne pripisovali posebnega pomena, če bi ne hujškal tudi srbskega vojaštva, rekoč, da morajo Srbi braniti Koroško pred Nemci, dočim Korošci mirno sedijo tu. Mnenja smo, da ne bo odveč, če si moža ogledamo malo od bližje. G. Rozman, ali se morebiti še spominjate, kaj ste govorili o Srbih leta 1914., posebno ob prvem padcu Beograda, ko je vsakega zavednega Slovenca bolelo srce. Kako pa ste Vi imenovali takrat Srbe, kako z veseljem ste nosili tisto sporočilo po tovarni, in zakaj? Zato, da ste lezli še bolj Nemcem pod kuto in v čreva. Kdo je agitiral na Savi za nemško šolo, tega se bodete morda še tudi spominjali? Vojska, ki je požrla delavcem vse pristradane groše, je vam dala možnost, da ste poplačali svoje dolgove in imate sedaj kakor sami pravite »vsega dosti«. Kdo pa vam je dal vse to? Ali vam ni to znosilo delavstvo na kup, katerega prepotrebna organizacija, pravite, da boste razbili? Ali, g. Rozman, le mirno kri imejte! Kako pa stojite na planem,

to je pokazal Vaš nedeljski shod na Dobravi, katerega ste hoteli imeti v hotelu pri Zajcu, kjer ste naprosili prostore. Ko pa ste videli tam nekaj socialistov, ste se zbrali in razvili svojo nečedno agitacijo in šli ste v podstrešje gasilnega doma, kamor ste spravili dva moška par žensk in nekaj otrok. Tam ste razvili Vaš program o izdajalcih, ki jih je treba uničiti. Mi smo takoj, ko smo to čuli, rekli, da moč, ki se skriva v podstrešje, nima čiste vesti in ne stoji na planem. Svetujemo vam, da se držite bolj svojega dela v tovarni, in da ne hodite preveč na plan, kajti solnce je vsaki dan bolj gorko in maslo na Vaši glavi bi se vam pričelo tajati.

V Celju se vrši ob sobotah ob 7. zvečer politična šola v društveni sobi gostilne pri Jelenu. Organizacije iz okolice naj pošiljajo v to šolo po možnosti vsaj enega sodruga.

Celje. Dne 13. febr. pri popoldanskem tovornem vaku iz Velenja v Celje, je bil en voz Vošnjakove tovarne za usnje naložen z »usnjem«. Ker je g. Vošnjak jako radodaren in usmiljen za Nemce in Nemško Avstrijo, ter osumljen kot večkratni tihotapec, se je na zahtevo delavcev moral voz staviti v preiskavo. 14. febr. na celjskem kolodvoru se je voz v skladšču preiskal. Pred preiskavo pa je prišel g. dr. Mayer, predsednik narodnega sveta v Šoštanj, in protestiral zoper preiskavo voza. Ker pa preiskovalna komisija ni odnehala, se je voz moral odpreti. Na čudež se je mesto usnja našlo v vozu, 3 zaboje masti, moke in suhega mesa, 3 vreče krompirja, 1 vreča fižola, 1 zaboj jajec (1440 komadov). Ko je g. dr. Mayer videl, da nič ne opravi, jo je odkuril z dolgim nosom. G. Vošnjaku so je blago konfisciralo. Delavci, poletite, kako so gospodje Nemci in Slovenci zvezani med sabo! Imejte to pred očmi! Oni so »mednarodni«!

Rogaška Slatina. Zadnjič smo poročali v našem dnevniku »Naprej«, da naši mesarji nočejo več živine klati, ker se premalo zaslužijo. Mi smo bili slabo podučeni o celi zadevi. Okrajno glavarstvo v Ptujju je mesarjem prodajno ceno predpisalo. Oni pa živine ne morejo kupiti, ker jim delajo »švercarji« preveliko konkurenco. To so tisti lopovi, ki vse pokupijo za vsako ceno in odženejo našo živino iz naše države. Mi pa moramo stradati! Dolnik in oslabei stari ljudje si ne morejo privoščiti niti žlice juhe! Kljub tozadevni pritožbi okrajno glavarstvo ne ukrene ničesar. Mi smo še vedno brez mesa! »Švercarji« vedno več živine gonijo čez meje in jo vedno dražje plačujejo. Naše oblasti so gluhe in slepe! Nič ne vidijo, nič ne slišijo! Oblast naj bi že enkrat zasadila svoje kremplje v take ljudi in naredila konec takim razmeram. Mi stradamo, ko bi ne bilo treba! Našo živino vlačijo v Nemško Avstrijo in na Hrvaško! Ti pa nam ne dajo niti enega repka! Tu se naj napravi takoj red, kar je bolj potrebno, kot pa študirati, kake odbornike in kilmovce bi se postavilo v občinske odbore!

Shodi.

Shod osrednjega društva Stavb. delavcev se bo vršil v nedeljo 23. t. m. ob 8. dopoldne v šoli na Ledini v Ljubljani z zelo važnim dnevnim redom.

Moste-Vodmat-Zelena Jama. V soboto, dne 22. svečana točno ob pol 8. uri zvečer v gostilni Sušnik v Zeléni jami predavanje: »Razvoj socialne demokracije«. Sodrugi, agitirajte za obilno udeležbo!

Shod v soboto, dne 22. februarja 1919:

Maribor, zvečer ob 6. uri, poroča sodrug A. Kristan.

Shodi v nedeljo, dne 23. februarja 1919:

Rovte (na Planini pri Jesenicah) ob 3. popoldne, poroča sodrug Mihavec.

Borovnica ob 2. popoldne, poroča sodr. Kocmur.

Križje pri Trzinu ob 3. popoldne, poroča s. Tokan.

Cirkovci pri Pragerskem, poroča s. dr. Lemež.

Kranj ob 9. uri dooldne, gostilna »pri Fidu«, poroča sodrug Tokan.

Radeče ob 4. popoldne, poroča sodrug Kopač.

Rajhenburg ob 9. dopoldne, poroča sodr. Kopač.

Guštanj v nedeljo ob 11. dopoldne, poroča sodrug A. Kristan.

Shod v ponedeljek, dne 23. februarja 1919 v Celju, poroča sodrug A. Kristan. Lokal ozir. čas določijo krajevne politične organizacije. Dnevni red: »Politični položaj«.

Gospodarstvo.

Modro galico za škropljenje trt za bodočo pomlad nujno priporoča »Slovenska kmetijska družba« prav hitro naročiti z ozirom na tozadevne družbene objave v 1. in 2. številki letošnjega »Kmetovavca«. Po zanesljivih pojasnilih od strani merodajnih činiteljev, katerim so prometne razmere na železnih dobro znane, se je prav zelo bati, da bo bržkone železniški promet silno omejen če ne popolnoma ukinjen, kajti lokomotive so v tako slabem stanju, da bodo odpovedale; tudi ni dovolj maže za stroje in vozove, premoška primanjkuje od dne do dne več in rudokopi kakor železnice se imajo boriti s silnim pomanjkanjem delavcev. Na izvršitev sedanjih naročil se mora čakati 3 do 4 tedne, ter bo ta doba vedno

daljša in končno se utegne pripetiti, da železnica sploh ne bo sprejemala prevažanja modre galice, saj so v Nemški Avstriji, odkoder pride modra galica, že sedaj tovarni promet omejit na najnujnejše potrebščine, med katere pa modre galice ne štejejo. V slovenskem ozemlju potrebujejo vinogradniki kakih 75 vagonov modre galice, a danes je družba sprejela naročila šele samo na 10 vagonov. V takih razmerah odklanja »Slovenska kmetijska družba« napram vinogradnikom vsako odgovornost.

Umetnost in književnost.

Dramsko gledališče. V četrtek, 20. februarja popoldne ob pol 3. dijaška proslava Vodnikovoe stoletnice: Predavanja, deklamacije in veseloigra v petih dejanjih »Veseli dan« ali »Matijček se ženi ženi«. Izven abonementa. Igrajo dijaki tukajšnjih srednjih šol. V petek: 21. februarja: ... ulica števil. 15« burka v 4 oddel. za C abonement. V soboto, 22. febr. ob pol 8. »Voznik Renšel dr. v 5 dejanjih. Izven abonementa. Naslovno vlogo igra g. Ignacij Borštnik kot gost. V nedeljo: 23. februarja zvečer ob pol 8. »Tugomer« izven abonementa.

Operno gledališče. V četrtek, 20. februarja, ob pol 8. zvečer se ponovi na vseobčo željo melodiozna francoska opereta »Cornevilski zvono« izven abonementa. V petek: 21. februarja ostane gledališče zaprto. V soboto: 22. februarja ob pol 8. zvečer opera »Manon« za »A« abonement. V nedeljo: 23. februarja popoldne ob pol 3. »Smrt majke Jugovičev«. Izven abonementa. — Zvečer ob pol 8. opera »Jevgenij Onegin« izven abonementa.

Važno za p. t. obiskovalce gledališča iz dežele! V nedeljo se vršita dve dramski predstavi in sicer popoldne ob pol 3. v opernem gledališču »Smrt majke Jugovičev« izven abonementa in zvečer ob pol 8. v dramskem gledališču »Tugomer« izven abonementa. Uprava je sklenila uprizoriti ti dve predstavi v nedeljo le radi prijateljev gledališča iz dežele, da se lahko leti udeležiti teh dveh, vedno razprodanih predstav. Prosi se, naj se zainteresirani zglašajo v pisarni radi vstopnic.

Naša drama v Marlboru in Celju. Prve dni meseca marca gostuje naša drama v glavnih dveh mestih slovenske Štajerske ter se uprizorita Cankarjev »Jakob Ruda« in Nušičev »Svet«. Poskrbljeno je, da bosta predstavi vzorni.

Dnevne vesti.

— 10 milijonov za zidanje hiš v Ljubljani. Na predlog sodruga Ant. Kristana je v sredini seji deželna vlada v Ljubljani sklenila, da zida hiše za stanovanja in je tozadevno dovolila kredit 10 milijonov kron. S tem kreditom se utegne napraviti okoli 400 stanovanj.

— **Uradni list št. 51.** je izšel dne 18. februarja 1919.

— **Bezručev večer.** Delavsko izobraževalno društvo »Svoboda« v Ljubljani priredi v soboto, dne 1. marca »Bezručev večer«. Bezruč je največji socialni pesnik češki in eden najsamorodnejših svetovnih poetov. Njegova zbirka je pravkar izšla v založbi »Slov. soc. matice« v Ljubljani in opozarjamo vse slovensko delavstvo na to znamenito knjigo. Prevod je oskrbel Fr. Albrecht. — Na večeru — čigar spored še objavimo — bodo poleg predavanja recitacije pesnikovih del. Ze danes opozarjamo na ta večer »Svobode«.

— **Državna podpora** prijavljenim brezposelnim se plačuje vsak petek, onim z začetnimi črkami A do M in vsako soboto N do Z, vsakokrat od 9. do 11. ure dopoldne na magistratu (bivša mestna posredovalnica za delo in stanovanja).

— **Somišljenik** nam piše: Z velikim veseljem sem bral, kako ste župana dr. Tavčarja dobro okrcali; zaslužil si je. Ali — zdi se mi, da je to delo nepotrebno, kajti dr. Tavčar je danes političen mrtvec, ubili so ga častihlepni mladini lastne stranke, ki sedaj samo še čakajo, da mu prirede ob primerni priliki sljajen politični pogreb I. razreda. Dr. Tavčar, ki je samo še župan ljubljanski, nima niti v tej korporaciji večine svojih somišljenikov za seboj in le čudimo se njegovemu ponosu, da nosi to čast in breme ljubljanskega županstva, če prav dobro ve, kako stvari stoje. —

— **»Zveza škotistov«** sklicuje v nedeljo 23. februarja t. l. ob 10. uri dopoldne zelo važen sestanek. Torej vsi, nihče ne sme izostati. Lokal: »Novi svet« pri Gorsetu.

— **Železniška nesreča v Trstu.** K včerajšnjemu poročilu dodajemo, da se je bilo od 450 vojakov, ki so bili v vagonih, ponesrečilo veliko več kot polovica.

— **Požar v tržaški ladjedelnici.** Veliki požar, ki je izbruhnil v delavniški baraki tržaške ladjedelnice v Trzinu in ki se je razširil zelo hitro, je uničil skoro polovico te ladjedelnice. Škoda znaša okoli pol milijona kron.

— **Poštonakaznični promet z Nemško Avstrijo** ustavljen. Na povelje centralne vlade mora se z 20. februarjem 1919 ustaviti poštno-

nakaznični promet z Nemško Avstrijo. Nakaznice, ki so oddane do včetega 19. februarja 1919, se bodo še izplačale, od 20. februarja naprej oddane nakaznice se bodo povrnila neizplačane.

— **Društvo slovenskih profesorjev.** Drugi sestanek romanistov se vrši v četrtek, dne 20. svečana ob pol 3. popoldne v posvetovalnici državne višje realke v Ljubljani.

— **Obresti za hranilne vloge znižane.** Zastopniki slovenskih hranilnic in posojilnic so na sestanku dne 17. t. m. v Ljubljani sklenili, predlagati svojim upravnim odborom znižanje vložne obrestne mere na 2 %.

— **Političnim preganjancem!** Začasnemu odboru političnih preganjancev dohajajo neprenehoma poročila s trpinov, iz katerih pa ni razvidno, ali so prijavili svoje odškodniške zahtevke ali ne. Naj torej vsi tisti, ki žele da jim začasni odbor izpolni odškodniške pole, naznajo natančno svoje ime in bivališče, poklic, pri katerem sodišču so bili obtoženi ali obsojeni, oz. roma kje so bili internirani ali konfinirani, če so bili v zaporu, in od katerega dne, koliko izdatkov so imeli, kateri dobiček jim je vsled preganjanja izpadel, ali so vsled preganjanja trpeli na zdravju in koliko so izdali za zdravljenje, koliko zahtevajo odškodnine za slučaj, da so trajno zboleli, na koliko cenijo s tem povzročene lastne muke in muke svojih dragih, naposled (za uradnike in učitelje) škodo, ki jim je nastala vsled prenehanja, vpočitve, preteriranja, ustavljenega plače, disciplinarne kazni itd. Razven tega naj tudi izrecno izjavijo, da so zadovoljni, da jim začasni odbor izpolni njihove pole in vedljivo za nje signira. Sicer se na pomanjkljive prijave ne more ozirati in se take mečejo v koš. Preganjanci naj pa hite s svojimi tozadevnimi naročili, ker je za prijavo le še malo časa. — Začasni odbor naznanja dalje, da že sprejema člane, ki morejo biti samo bivši politični preganjanci, in opozarja vse prizadete, naj se polnoštevilno prijavijo, ker v krepki organizaciji je poročstvo, da se dosežejo upravičene naše zahteve. Članarina se bo določila na ustanovnem občnem zboru, ki se bo vršil začetkom marca meseca. — Vse občinstvo se pa naproša, da podpira moralno in z denarnimi prispevki težnje političnih preganjancev, katerih je toliko prišlo ob zdravje, zaslužek in celo ob življenje. Blagohotni prispevki naj pošiljajo na naslov začasnega odbora za politične preganjance, Dunajska cesta šte. 31.

— **Šole za babice.** Na šoli za babice v Ljubljani se začne dne 10. marca 1919 učni tečaj s slovenskim učnim jezikom. Več pove »Uradni List« deželne vlade za Slovenijo šte. 51.

— **Izpremembe v šolah v Celju.** Višji šolski svet v Ljubljani je izpremenil v Celju mestni nemški (deško in dekliško) petrazrednici v petrazrednici s temeljnimi slovenskimi razredi in s štirimi nemškimi vzporednicami; nadalje nemški (deško in dekliško) meščanski šoli v meščanski šoli s slovenskimi temeljnimi razredi in z nemškimi vzporednicami. Vsled tega se je odstavilo od službe 13 nemških učiteljskih moči, ki se nadomeste z domačimi moči.

— **Gledališko društvo na Jesenicah** uprizori v soboto, dne 22. t. m. ob 8. uri zvečer in v nedeljo, dne 23. t. m. ob 3. uri popoldne tridejansko veseligr »Nioba«. Obe predstavi se vršita v dobrodelne namene.

— **Proga Špilje-Ljutomer popravljena.** Železniška proga, ki je bila na več mestih med Cmurekom in Ljutomerom razdejana, je zopet uvedla včeraj osebni promet.

— **Maribor brez razsvetljave.** Ker Nemška Avstrija ne dovolj prevoza ostravskega premoga, je morala plinarna ustaviti obrat. Ulice so temne, obrati, odvisni od plina, počivajo. Uvedla so se med obema vladama pogajanja glede dovolitve prevoza ostravskega premoga.

— **Državno vjeće.** Poslancem, ki bodo potovali na zasedanje državnega vjeća v Belgrad, bosta na razpolago dva posebna vlaka: Graž-Sarajevo-Brod-Zemun in Ljubljana-Zagreb-Zemun.

— **Poprava savskega mostu v Belgradu.** Zgradba savskega mostu med Zemunom in Belgradom ter zgradba obeh rajskih viaduktov je poverjena upravi tvornice v Rešici v Banatu. Tvrdba se je zavezala, da zgradi most in oba viadukta v najkrajšem času tekom 4 mesecev.

— **Kurz na belgrajski borzi.** 17. februarja je notiralo: 100 dinarjev — 270 K, 100 frankov — 340 K, 100 mark — 180 K, 100 drahem — 310 K.

— **Slovinci pred sodišči Nemške Avstrije enakopravni.** Naš poverjenik za pravosodje in nemško avstrijski državni tajnik za pravosodje sta se dogovorila, da ne bodo sodišča obeh držav delala nobene razlike med lastnimi in med državljani druge države. Slovenci bodo torej uživali pred sodišči Nemške Avstrije iste pravice, kakor tamošnji domačini in ravno tako državljani Nemške Avstrije pri nas.

— **Razno.** Na Dunaju je stavka dimnikarjev. — Štajerska provizorična deželna skupščina je v eni zadnjih sej odpravila dosednji celibat učiteljev. — Delegata federacije rudarjev Veliko-Britanskih, Švile in Adon, sta izročila v imenu le-te organizacije dar 250.000 frankov organizaciji bruseljskih rudarjev. — Iz Newyorka poro-

čajo: Polarne ekspedicije, ki jo prireda na čast Theodorju Rooseweltu v juniju, se udeležijo tudi žene. Kam vse žene silijo — celo na severni tečaj! — V Berlinu je umrl te dni v starosti 80 let, slavni pisatelj Pavel Linden. — Nadporočnik Colde in poročnik Rogeta sta preletela v nedeljo Sredozemsko morje črto Marseille-Alžir. Popolne istega dne sta nastopila pot nazaj. Menili so, da sta že poginila, ker se nista vrnila. Sedaj je pa dobil oče nadporočnika Coldeja iz mesta de Rosas telegram, kjer mu sporoča sin, da je oba letalca zagnal silen vihar v Katalonijo. Letalcema se je vendar posrečilo preleteti v enem dnevu dvakrat Sredozemsko morje. Ta dan sta preletela 14.000 km nad morjem, kar je zelo velik rekord. — Francoski letalski poročnik Robert Bakor je preletel v 220 minutah 90 milj. — Bronislavu Hubermannu so bile ukradene v dunajskem hotelu »Imperial« njegove zelo slavne gosli. Kupljene so bile v letu 1713 od ciganskega primasa Antonia Stradivaria. — Ustavljeni list budimpeštanskih komunistov »Veres Uizag« je začel zopet izhajati. Komunisti so razširili po mestu na stotisoče letakov, kjer dolže policijo, da ravna brutalno in da krade.

Zadnje vesti

Konfinacije v Ljubljani in v Gradcu.

Ljubljanski dopisni urad poroča z dne 19. februarja službeno: Potem ko je ljubljanska deželna vlada bila že opetovano, in zlasti o priliki mariborskih pogajanj, izjavila, da so konfinacije ljubljanskih Nemcev samo odgovor na konfinacije v Gradcu bivajočih Slovencev in da je vsak trenotek pripravljena, te konfinacije preklicati, ako se isto zgodi v Gradcu, je danes nemška deželna vlada za Štajersko deželni vladi za Slovenijo naznanila, da je pripravljena odrediti takojšnji izpust vseh v Gradcu konfiniranih Slovencev, ako isto stori ljubljanska vlada s konfiniranimi Nemci. Na tej podlagi so se danes tako v Gradcu, kakor v Ljubljani ob osmih zvečer preklicale vse konfinacije.

Skupščina Starčevičancev v Zagrebu.

Zagreb, 19. febr. (Lj. k. u.) Danes je bila v Zagrebu skupščina zaupnikov »Starčevičeve stranke prava«. Skupščine so se udeležili delegatje številnih pokrajinskih organizacij. Otvoril jo je dr. Ante Pavelič, ki je po kratkem pozdravu poudarjal veliko važnost izjave zunanjega tajnika Zedinjenih držav Lansinga, s katero pozdravlja Lansing vlado Jugoslavije. Nadalje se je dr. Pavelič zahvalil v imenu stranke švedski vladi, ter Čehoslovaški državi in Poljski republiki, ki so priznale in pozdravile našo državo. Protestiral je v imenu stranke proti italijanski okupaciji in italijanskim zahtevam po našem ozemlju ter zahteval v imenu pravice in v imenu samoodločbe narodov, da sovražniki Italijani nemudoma zapuste zasedeno ozemlje, katerih varstvo naj se do končne ureditve naših mej izroči ameriškim, francoskim in angleškim četam. V svojih nadaljnjih izvajanjih se je bavil dr. Pavelič z notranjo politiko in posebno ostro napadal centralistično stremljenje ministra za notranje posle Svetozara Pribičevića. Drugi govornik dr. Kanšek je v nasprotju z dr. Paveličem pobijal predalekosežne separatistične zahteve ter priporočal politično umerjenost. Po referatu dr. Angjelinoviča o notranji politiki se je razvila živahna debata, ki je trajala več ur. Ob eni popoldne se je zborovanje prekinilo in se nadaljevalo popoldne. Popoldne so referirali Šegvič, Parsič in dr. Rittag o agrarnih, finančnih in delavskih vprašanjih. Po daljši debati so bile sprejete resolucije, predlagane po izvrševalnem odboru, nakar je stranka imenovala svojih 15 delegatov in 15 namestnikov v državno vjeće. Skupščina se je končala ob pol osmih zvečer. O poteku skupščine bo izdalo vodstvo stranke oficijelen komunik, ki se priobči jutri.

Prekinjen poštni promet med Ogrsko in Hrvaško.

Zagreb, 19. febr. (Lj. k. u.) Predvčerajšnjim je potekel dogovor, ki ga je sklenilo svojčas zagrebško poštno ravnateljstvo z madžarskim poštnim ministrstvom. Ogrska vlada se je pod pretvezo, da je sedaj edino kompetentna belgrajska vlada, branila podaljšati pogodbo. Zato je bil včeraj prekinjen ves poštni promet med Hrvatsko in Ogrsko. Že tekom včerajšnjega dne so se začela nova pogajanja, ki so dovedla do tega, da je bil danes obnovljen zopet telefonski promet.

Državni tajnik dr. Renner odpotuje v Nemčijo.

Dunaj, 19. febr. (Lj. k. u.) Dunajski korespondenčni urad poroča: Glasom parlamentarne korespondence odpotuje državni tajnik

dr. Renner jutri v Weimar k prvim informativnim pogajanjem o prikloplitvi Nemške Avstrije k Nemčiji. Prihodnji čas se bodo začela oficijelna pogajanja.

Podpora za brezposelne v Nemški Avstriji.

Dunaj, 19. febr. (Lj. k. u.) Čehoslovaški tiskovni urad poroča: V mestnem svetu so danes razmotrivati o prispevkih za brezposelne. Sklenili so, imenovati komite za javna dela za silo. Povišano podporo za brezposelne bodo dobivali tudi ogrski, čehoslovaški in poljski državljani, ako se bodo v teh državah sklenili slični zakoni.

Stavka trgovinskih nameščencev v Berlinu končana.

Berlin, 19. febr. (Lj. k. u.) Čehoslovaški tiskovni urad poroča: Stavka trgovinskih nameščencev v Berlinu se je danes končala. Stavkalo je nad 60.000 uslužbencev. Zahtevam nameščencev so skoraj docela ugodili. Delodajalci so se morali vdati in preklicati vse odpuste, Danes dopoldne so bile zopet otvorjene vse trgovine.

Zavezniki zasedo rusko zemljo.

Berlin, 19. febr. (Lj. k. u.) Kakor poroča »Vossische Zeitung« o položaju v Ruhrskem ozemlju, se ententne čete pripravljene, da po potrebi vkorakajo v to ozemlje. Ako bi se prenehala pogodena dobava premoga, do katerega imajo zavezniki v smislu določil premirja pravico, je pričakovati, da sovražnik zasede industrijsko ozemlje.

Za združitev Nemčije in Nemške Avstrije.

Berlin, 19. febr. (Lj. k. u.) »Vossische Zeitung« poroča iz Weimara: Narodni skupščini bo prihodnje dni predložena pogodba, ki jo je sklenila komisija za premirje. Nato bo državna vlada stopila takoj v stike z vlado Nemške Avstrije zaradi spojitve obeh držav v celoto. Nemška bo plačala živila z vrednostnimi papirji.

Berlin, 19. febr. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Vlada namerava zaseči vse vrednostne papirje, ki so v privatni posesti in ki se jih zde primerni. Z zaženi vrednostnimi papirji bodo plačali živila iz ententnih držav.

Nemčija še ne dobi kredita za živila.

Berlin, 19. febr. (Lj. k. u.) Glasom čehoslov. tisk. urada poroča »Berliner Zeitung am Montag« o zadnjih pogajanjih v Spaju in Trierju: O preskrbovanju Nemčije z živili e predsednik nemške komisije za uvoz živil sporočil med drugim: Za sedaj se še ne bodo uvažala živila. Zastopniki Amerike in zaveznških držav so namreč sporočili, da se Nemčiji ne more dovoliti kredit.

Dijete poslancev v nemški narodni skupščini.

Weimar, 19. febr. (Lj. k. u.) Čehoslovaški tiskovni urad poroča: V zmislu zakona o dnevninah, ki ga je vzela narodna skupščina v pretres, bodo imeli člani narodne skupščine za dobo zborovanja, kakor tudi osem dni po sklepu zborovanja, prosto vožnjo po železnicah. Od 1. februarja 1919 naprej bodo prejimali tudi mesečno trošnino v znesku 1000 mark. Člani odsekov dobe razen te trošnine še dnevno po 20 mark za vsak dan njihove navzočnosti. Za vsak dan odsotnosti bo članom narodne skupščine od mesečne trošnine odbitih 30 mark.

Islandija samostojna.

Kopenhagen, 18. febr. (Lj. k. u. Brezžično.) Danska vlada je sporočila, da je v zmislu zveznega zakona, ki sta ga dne 30. novembra pr. l. sklenila danski in islandski parlament, otok Islandija priznan kot samostojna država. Danska in Islandija ostaneta združeni pod kraljem Kristijanom I. Islandsko zunanjo politiko bo vodila Danska. Islandija je sporočila svojo nevtralnost za vekomaj.

Vprašanje Jugoslavije na mirovni konferenci.

Pariz, 19. febr. (Lj. k. u.) Dunajski korespondenčni urad poroča: »Agence Havas« je izdala nastopno uradno poročilo: Delegati alijiranih in asociiranih držav so v torkovi seji, ki je trajala od 3. do 6. popoldne, vzeli na znanje zahteve, katere so stavili zastopnik Srbije Vesnić, zastopnik Slovenije Žolger in zastopnik Hrvatske Trumbić. Proučevanje vprašanj glede mej, izvzemši onih, ki se tičejo Italije je bilo poverjeno komisiji, katera se je že bavila z rumunskim vprašanjem.

Napad na Clemenceaua.

Pariz, 19. febr. (Lj. k. u.) Dunajski korespondenčni urad je prejel brezžično brzojavko: Na ministrskega predsednika Clemenceau-a je bilo davno ob 9. uri, ko se je odpeljal od svojega stanovanja in je njegov avtomobil ravno pripeljal na ogal ulice Franklin, oddano več streliv iz revolverja. Clemenceau je bil lahko ranjen na desni rami, a je ostal popolnoma miren ter izja-

vil osebam v svoji bližini, da se mu ni ničesar zgodilo. Napadalec, ki je skušal pobegniti, so policaji s pomočjo drugih ljudi ujeli. Imenuje se Cottin. Clemenceau je odšel peš domov. Njegovo stanje je popolnoma neopasno.

Italijani ne marajo Wilsona kot razsodnika.

Ženeva, 19. febr. (Lj. k. u.) Jugoslovanska agentura javlja: Kakor poroča »Temps«, se je delegacija Srbov, Hrvatov in Slovencev v Parizu obrnila do predsednika Wilsona s predlogom, naj prevzame razsodišče v jugoslovansko-italijanskem sporu zaradi vzhodne obali Jadranskega morja. List komentira jugoslovanski korak tako, da hočejo Jugoslovani prepričati, da se o tako delikatnih in za Jugoslovane življenskih problemih izreče komisija, v kateri bi imeli Italijani pretežni vpliv. »Matin« poroča, da je bila italijanska vlada obveščena o jugoslovanskem predlogu in da si je izprosila rok za premislek. Odločila se bo še tekom današnjega dne.

V pojasnilo. Kot mi je povedal urednik, se je zgledil v našem uredništvu g. Povhe, član Narodnega gledališča, ter v svojem in svojih soigralcev imenu zahteval od mene kot recenzenta predstave »... ulica števil 15« nekakšnega zadoščeneja. Kakšnega zadoščeneja pravzaprav hoče, mi ni natančno znano; tudi ne vem, od kdaj in kje je to običajno. Če pa se je gospoda čutila morda osebno žaljeno, moram poudariti, da vse gg. igralce in igralke smatram kot zasebnike in ljudi za povsem častivredno sohržavljane. O umetniških kvalitetah pa imam svoje naziranje. Nisem nasprotnik burk in fars in vidim v Čehovu velikega umetnika; v Šamberku ne. Poznal, ljubil in cenil sem pokojnega Verovška, z velikim umetniškim ugodjem sem poslušal K. Krausa in Pallenberga v Nestorjevih burkah in rad verujem, da je Čeh Mošnja celo iz neumetniške vloge ustvaril umetniški tip. Vse je závisno od tistega lasu, ki delitragično od smešnega in loči burko od cirkusa. Gospoda pri Narodnem gledališču pa — kot se zdi — zamenjuje umetnost z rutino in artizmom, gledališče z dramatsko šolo. To in samo to sem hotel poudariti v omenjenem poročilu. Če pa so bili v tem poročilu nekateri izrazi trši kot običajno, se je to zgodilo povsem zavestno in preiščeno, ker vidim (tudi v predpustu!) v gledališču nekaj drugega, nego koketiranje z galerijo in sodim po umetniškem nivoju gledališča umetniške možnosti tega naroda. — Gospoda, Ivan Cankar je napisal »Krapovo kobilu«; prečitajte si jo! F. A.

Aprovizacija.

Moso na rdečo izkaznico B bo delila mestna aprovizacija v petek, dne 21. t. m. in v soboto, dne 22. t. m. v cerkvi sv. Jozefa. Določeni so naslednji redi: v petek, dne 21. t. m. popoldne od 3. do pol 4. števil 1 do 200, od pol 4. do 4. števil 201 do 400, od 4. do pol 5. števil 401 do 600, od pol 5. do 5. števil 601 do 800, od 5. do pol 6. števil 801 do 1000. — V soboto, dne 22. t. m. popoldne od 1. do pol 2. števil 1001 do 1200, od pol 2. do 2. števil 1201 do 1400, od 2. do pol 3. števil 1401 do 1600, od pol 3. do 3. števil 1601 do 1800, od 3. do pol 4. števil 1801 do 2000, od pol 4. do 4. števil 2001 do 2200, od 4. do pol 5. števil 2201 do 2400, od pol 5. do 5. števil 2401 do konca.

Razno.

* Tatvina bankovcev v Avstro-ogrski banki. »Arbeiter Zeitung« poroča: V zadnjih mesecih so se dogodile ponovno v Avstro-Ogrski banki, kljub strogemu nadzorstvu, tatvine nerazrezanih bankovskih pol po 1000-, 100- in 20-kronskih bankovcev. 11. t. m. sta ponovno izginili iz izrezalnega oddelka dve polji po šest kosov 100-kronskih bankovcev. Na sumu je bil 18letni delavec J. Prokeš, pri katerem so izvedli preiskavo in našli v hlačnih žepih robne odrezke bankovcev. Na domu so našli razen dveh 100-kronskih bankovcev v hišnem kanalu bančnega poslopija polo šestih 100-kronskih bankovcev, ki so imeli znak strani, ki je bila pred dnevom ukradena. Prokeša so izročili deželnemu sodišču.

* Kanal Dunav-Solun. List »Union« poroča, da je vlada SHS napravila v Parizu načrt, po katerem bi bila kanalska zveza med plovbenim delom Morave in Vardarja plovbena zveza od Dunava do Egejskega morja bolj pripravna zveza za Evropo kakor čez Bospor.

Izdajatelj in odgovorni urednik
Josip Petejan.

Tisk »Učiteljske tiskarne« v Ljubljani.

Proda se posestvo

na Spodnjem Štajerskem blizu žel. postaje ob glavni cesti

obstoječe iz hiše, kleti, njive, travnika in nekoliko gozda;
je tudi lepa lega za vinograd.

Naslov pove upravništvo.

Učiteljska tiskarna

registrovana zadruga z omejeno zavezo,
Ljubljana Franciškanska ul. 6.

Tiskovine za šole, županstva in urade. Najmoderneje plakate in vabila za shode in veselice.

Letne zaključke.

Najmodernejša uredba za tiskanje listov, knjig, brošur, itd.

Stereotipija. — Litografija

Miši, podgane, stenice, ščurki!



Izdelovane in razpošiljatev preizkušene radikalno učinkujočega uničevalnega sredstva, za katero vsak dan dohajajo zahvalna pisma. Za podgane in miši K 5; za ščurke K 5; tinktura za stenice K 2, posebna močna tinktura K 5; uničevalec moljev K 2; prašek proti mrčesom K 2 in K 4; tinktura za človeške uši K 3; mazilo proti ušem pri živalih K 2; prašek za uši v obleki in perilu K 2; tinktura proti pasjim bolham K 1-50; prašek proti pernim ušem K 2; tinktura proti mrčesu na sadju in zelenjavi (uničev. rastlin) K 3; Pošilja po povzetju: Zavod za pokončevanje mrčesa M. Jünker, Zagreb 40, Petrinjska ulica 3, III.

Spreten elektromonter-inštalater samostojen delavec za oskrbovanje naprav z vrtilnim tokom, inštalacije, se išče pod jako ugodnimi pogoji. Vstop po možnosti takoj. — Ponudbe na upravo lista pod šifro 500 V.

Čevlji tovarne Peter Kozina & Ko.

iz najfinejšega ševro-boks-in lak-usnja z usnjatimi poplati se dobe po dnevnih cenah.

Trpežni zimski

iz fine teletine z gumijastimi poplati po K 85.— za moške, K 73.— za ženske.

V zalogi Ljubljana na Bregu.

Okrajna bolniška blagajna v Ljubljani.

Pisarna: Turjaški trg 41. — Uradne ure od 8. zjutraj do 2. popoldne. — Ob nedeljah in praznikih blagajna ne uraduje.

Zdravniki gg.:

- Dr. Breskvar Viktor, splošno zdravljenje, ordinira v blagajni od 1. do 2. popoldne.
- Dr. Košenina Peter, splošno zdravljenje, ordinira v blagajni od pol 11. do pol 1. opoldne.
- Dr. Kraigher Alojzij, splošno zdravljenje, ordinira od 1. do 3. popoldne, Poljanska cesta 18.
- Dr. Zajec Ivan, splošno zdravljenje, ordinira od pol 10. do pol 11. dopoldne v blagajni, od 2. do 3. popoldne v Franciškanski ulici 2.

Člani, ki potrebujejo zdravniško pomoč, in njih svoji vkolikor so opravičeni do zdravniške pomoči, se morajo v vsakem primeru zglasiti v pisarni bolniške blagajne, da dobe nakaznico za zdravnika; brez nakaznice ordinirajo zdravniki le v nujnih primerih. Bolniški list, ki ga izpolni zdravnik, mora bolnik takoj oddati v blagajniški pisarni. Ob nedeljah in praznikih ordinirajo zdravniki le v nujnih primerih. Zdravila se dobivajo v vseh ljubljanskih lekarnah. Bolniščina se izplačuje ob sobotah od 8. do 1. ure popoldne, če je ta dan praznik, dan prej. Bolnike, ki radi boleznim ne morajo zglasiti sami, mora prigrasiti kdo drugi. Potrebna specialna zdravljenja dovoljuje blagajna po nasvetu zdravnikov.

Načelstvo.

Št. 2066.

Razglas.

Glasom naredbe celokupne deželne vlade z dne 20. januarja 1919, št. 310 »Uradnega lista«, št. XLIII bil je dosedanji »Zavod za pospeševanje obrti na Kranjskem v Ljubljani« preosnovan v državni »urad za pospeševanje obrti«.

Pri tem uradu je namestiti:

1. enega inženirja elektrostrojne stroke kot ravnatelja;
 2. enega eksportnega akademika;
 3. enega konzulenta za keramične izdelke s teoretično izobrazbo in prakso v izdelovanju lončene posode, opeke in glinastih izdelkov sploh;
 4. enega konceptnega uradnika (izprašanega jurista) s prakso v obrtnih zadevah.
- Prošnje, pravilno kolekovane in opremljene s študijskimi izpričevali, oziroma diplomami in izpričevali o dosedanjem službovanju (ad 3.) tudi z izpričevalom o kakem praktičnem izpitu, naj se vložijo do

28. februarja 1919

pri podpisnem poverjeništvu, ki izvrši imenovanja v sporazumu s predsednikom zgoraj omenjenega urada.

V prošnjah naj se navedejo plačilni zahtevki, upoštevajoč, da odgovarja mesto ravnatelja VII. činovnemu razredu državnih uradnikov, ostala razpisana mesta se bodo zasedla v činovnih razredih, kakor odgovarjajo sposobnostim najprimernejših prosilcev.

Ljubljana, dne 18. februarja 1919.

Poverjeništvu za javna dela in obrt:
Inž. VI. Remec l. r.

Stavbena in gostilniška zadruga Delavski dom v Trbovljah,
reg. zadr. z o. p.

Vabilo

redni občni zbor

Stavbene in gostilniške zadruge :: Delavski dom v Trbovljah ::

reg. zadr. z o. p.

ki se vrši

v nedeljo, dne 16. marca ob 4. uri popoldne v društvenih prostorih.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Računsko poročilo.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Sklepanje o prebitku.
5. Volitev enega člana v načelstvo, tri člane v nadzorstvo ter dva namestnika.
6. Razni nasveti in želje.

Trbovlje, dne 15. februarja 1919.

Načelstvo.

Nadzorstvo.

Uredništvo in upravništvo »Napreja« imata telefonsko zvezo števil 312.